Dosarul nr. 4r-3816/23 Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani
4-22167156-02-4r-28092023 Judecător: Stambol Tudor

D E C I Z I E

27 decembrie 2023 municipiul Chișinău
Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău
Având în componența sa:
Președintele de ședință Spoială Alexandru
Judecătorii Băbălău Denis și Gîrbu Silvia

judecat, în ordine de recurs, fără prezența părților la proces, recursul avocatului Gortolomei Viorel în interesele persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Cîrlan Vasile declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-7421/2022 din 16 august 2023, în cauza contravențională în privința lui ***Cîrlan Vasile***, în comiterea contravenției prevăzute de art. art. 235 alin.(1), 238 alin. (2) Cod contravențional,

Datele referitoare la termenul de examinare a cauzei:

în procedura instanței de fond, din 15.11.2022 până la 16.08.2023;

în procedura Curții de Apel Chișinău din 28.09.2023 până la 27.12.2023.

Potrivit prevederilor art. 447 alin (1) și (2) Cod de Procedură Penală, recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezența părților la proces. Instanța de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinței.

Agentul constatator, avocatul și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe sau completări la cererea de recurs.

Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art. 391 Cod de Procedură Penală RM privind citarea participanților la proces, instanța conform art. 447 alin. (1) CPP a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău,-

A C O N S T A T A T:

1. Prin decizia agentului constatator al SP-7 IP Botanica al DP ***** – Artiom Vedmidi din 21.10.2022, Cîrlan Viorel a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. art. 235 alin. (1), 238 alin. (2) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 27 unități convenționale pentru faptul că, la data de 21.10.2022, la ora 13:09 min., a condus automobilul de model „*****” cu n/î***** în *****, bd. Dacia 44 fără a avea centura de siguranță cuplată și a staționat în loc interzis prin ce a creat impedimente la circulația transportului public.

La data de 03.11.2022, avocatul Gortolomei Viorel în interesele contravenientului Cîrlan Vasile a depus contestație împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. ***** și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 27 unități convenționale pentru comiterea contravenției prevăzute de art. art. 235 alin. (1), 238 alin. (2) Cod contravențional, solicitând anularea acestora și încetarea procesului contravențional.

În motivarea contestației a indicat că, în fapt la data de 21.10.2022 în jurul orelor 13:00 Cîrlan Vasile aflându-se la volanul autovehiculului de model „*****” cu n/î ***** se deplasa pe bd. Dacia, *****, unde a fost stopat de către un inspector al IP Botanica care i-a solicitat actele la control și la învinuit că nu s-a deplasat regulamentar, la ce Cîrlan Vasile comunicându-i că nu este de acord cu vinovăția care i se imputa, agentul de patrulare a consemnat acest fapt în procesul verbal, din care a constatat mai multe ilegalități. Agentul constatator al IP a Botanica - Vidmidi Artiom, a dat o apreciere greșită circumstanțelor de fapt avute, totodată a examinat cazul superficial, unilateral și tendențios. În procesul verbal ***** nu este indicată adresa corect. Agentul constatator IP a Botanica - Vidmidi Artiom nu a anexat careva probe ce ar demonstra comiterea contravenției imputate. Totodată Agentul constatator IP a Botanica - Vidmidi Artiom a aplicat amenda fără a aplica puncte de penalizare conform amenzii aplicate. Agentul constatator a ignorat declarațiile lui Cîrlan Vasile. Din aceste considerente rezultă că agentul constatator a examinat cazul unilateral, și a emis un proces ilegal. Pornind de la învinuirea adusă lui Cîrlan Vasile, conform textului procesului verbal cu privire la contravenție din 20.06.2020, rezultă că agentul constatator greșit a calificat acțiunile conducătorului sus numit. Agentul constatator intenționat nu a luat în considerație și vădit ilegal a întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție cu încălcarea art. 443 Cod contravențional.

2. *Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-7421/2022 din 16 august 2023* contestația depusă de avocatul Gortolomei Viorel în interesele contravenientului Cîrlan Vasile (născut la 04.01.1984, IDNP *****, domiciliat în *****, com. ***** ***** 58) împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. ***** și deciziei agentului constatator prin care i-a fost aplicată sancțiunea amenzii în mărime de 27 unități convenționale pentru comiterea contravențiilor prevăzute de art. art. 235 alin. (1), 238 alin. (2) Cod contravențional a fost respinsă ca neîntemeiată.

3. *Nefiind de acord cu hotărârea instanței de fond, avocatul Gortolomei Viorel în interesele persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Cîrlan Vasile* a declarat recurs, prin care solicită, admiterea recursului, casarea hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-7421/2022 din 16 august 2023 cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de fond într-un alt complet de judecată.

În motivarea recursului se invocă că, instanța de judecată nu a examinat cauza sub toate aspectele și anume era obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al fapte, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit proces contravențional, existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante, necesitatea sancționării și, după caz caracterul sancțiunii contravenționale, alte aspecte importante pentru soluționarea justă a cauzei.

Menționează că conform art. 425 alin. 3 CC RM aprecierea probelor se face de persoana competent să soluționeze cauza contravențională potrivit convigerii sale pe care și-a format-o cercetînd toate probele administrate în raport cu circumstanțele constatate ale cauzei și călăuzindu-se de lege.

4. Deliberând asupra motivelor invocate în recurs, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, pe baza probelor administrate și cercetate de prima instanță, Colegiul penal ajunge la concluzia de a respinge ca fiind nefondat recursul declarat de avocatul Gortolomei Viorel în interesele persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Cîrlan Vasile, împotriva hotărîrii Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-7421/2022 din 16 august 2023 din următoarele considerente.

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.1) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs respinge recursul și menține hotărârea atacată, dacă recursul este nefondat.

Instanța de recurs relevă că, domeniul contravențional a fost asimilat „acuzațiilor în materie penală”, în înțelesul european autonom al art.6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Analizând situația de fapt a cauzelor *Ziliberberg contra Moldovei*, hotărâre din 01.02.2005, §35 și *Anghel contra României*, hotărâre din 04.10.2007, §52, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a notat că în aceste spețe predomină elementele care sugerează că a fost vorba de acuzații penale. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice materiei penale, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de art.6 §2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Conform prevederilor art.8 alin.(2) Codul Contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvîrşit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

În temeiul prevederilor art. 10 Codul Contravențional al RM, constituie contravenție fapta - acțiunea sau inacțiunea - ilicită, cu un grad de pericol social mai

redus decât infracțiunea, săvârșita cu vinovăție, care atentează la valorile sociale ocrotite de lege, este prevăzută de prezentul cod şi este pasibilă de sancțiune contravențională.

În corespundere cu prevederile art.440 alin.(1) Cod Contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform prevederilor art.442 alin.(1) Cod Contravențional, procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

Astfel, calificarea faptei constituie stabilirea caracterului acesteia, încadrarea în textul de lege care o prevede şi o sancționează şi determinarea în fapta comisă, a condițiilor cerute de norma de incriminare pentru existenta acestei fapte.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

5. În fapt, Colegiul penal constată că, prin decizia agentului constatator al SP-7 IP Botanica al DP ***** – Artiom Vedmidi din 21.10.2022, Cîrlan Viorel a fost tras la răspundere contravențională şi sancționat conform art. art. 235 alin. (1), 238 alin. (2) Cod Contravențional cu amendă în mărime de 27 unități convenționale pentru faptul că, la data de 21.10.2022, la ora 13:09 min., a condus automobilul de model „*****” cu n/î***** în *****, bd. Dacia 44, fără a avea centura de siguranță cuplată și a staționat în loc interzis prin ce a creat impedimente la circulația transportului public

Prin urmare, pe numele Cîrlan Vasile a fost emisă decizia de sancționare, fiindu-i aplicată o amendă în mărime 27 unități convenționale, ceea ce constituie 1350 lei.

Prin art. 235 alin. (1) din Codul contravențional, *se sancționează fapta de încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță, a vestei de protecție-avertizare fluorescent reflectorizantă, a sistemului de reținere pentru copii şi a căștii de protecție a motociclistului cu amendă de la 9 la 12 unități convenționale cu aplicarea a 3 puncte de penalizare.*

Potrivit art. 238 alin. (2) Cod contravențional, *staționarea sau parcarea în locuri interzise se sancționează cu amendă de la 18 la 30 de unități convenționale cu aplicarea a 4 puncte de penalizare.*

Astfel, colegiul constată că dispozițiile legale au fost corect menționate de către agentul constatator, sancțiunea fiind aplicată cu respectarea prevederilor legale referitoare la cuantumul minim şi maxim al amenzii.

În legislația Republicii Moldova, ca şi în cea a altor state europene, contravențiile au fost scoase de sub incidența legii penale și supuse unui regim administrativ. Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (3) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală. Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (Zilibergerg împotriva Moldovei (§ 35, din 01 februarie 2005), Angel împotriva României (§ 52, din 04 octombrie 2007) sau Ozturk împotriva Germaniei (din 21 februarie 1994). Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând organului constatator şi, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, petentul urmează să-şi probeze nevinovăția.

6. Sub aspectul legalității procesului-verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât şi din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității şi dreptății, consacrate expres în art. 5 şi 7 din Codul contravențional.

Instanța de recurs reiterează faptul că, prezumția de legalitate a procesului-verbal cu privire la contravenție, a fost supusă atenției Curții Europene a Drepturilor Omului (cauza Anghel contra României din 04 octombrie 2007), cauză în care Curtea, prin hotărârea din data de 4 octombrie 2007, își exprimă în mod foarte clar punctul de vedere cu privire la acest aspect. Curtea este de părere că, dacă scoaterea contravenției în afara legii penale nu ridică probleme în sine, nerespectarea garanțiilor fundamentale, printre care și prezumția de nevinovăție, care protejează cetățenii împotriva unor posibile abuzuri din partea autorităților, reprezintă un aspect ce trebuie examinat în temeiul articolului 6 din convenție. Reiterînd importanța, în cadrul unei proceduri ce poate fi calificată drept „penală”, a unei astfel de garanții, destinată să restabilească echilibrul dintre presupușii autori ai faptelor ilegale și autoritățile chemate să îi urmărească şi pedepsească, Curtea consideră că asemenea cazuri urmează a fi judecate echitabil, după cum prevede art. 6 din CEDO.

Cu privire la temeinicia procesului verbal de constatare a contravenției, Colegiul reține că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție agentul constatator a acumulat suficiente probe pertinente și concludente ce demonstrează vina contravenientului. Astfel, sub aspectul temeiniciei procesului verbal, instanța reține că situația de fapt reținută în procesul verbal corespunde realității.

Cu referire la argumentele părții apărării precum că, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție nu au fost respectate prevederile art. 443 Cod contravențional, Colegiul menționează că potrivit jurisprudenței CEDO în cauza Maslova şi Nalbandov contra Rusiei, Curtea a reiterat importanța soluționării unei cauze în fond, astfel ca instanţa națională să se expună asupra vinovăției sau nevinovăției persoanei acuzate de comiterea unui delict, în vederea stabilirii adevărului obiectiv, restabilirii ordinii de drept, ocrotirii şi asigurării drepturilor nu numai a acuzatului, dar şi a victimelor infracțiunii. În termeni clari CEDO a reiterat că nu pot fi puse la baza unei hotărîri de condamnare – exclusiv probele obținute cu încălcarea art. 2 CEDO, adică prin aplicarea torturii. În restul cazurilor, instanțele urmează să dea apreciere probelor obținute cu încălcări procedurale, fiind posibilă ușurarea pedepsei ca recompensă pentru drepturile încălcate (cum este art. 385 alin. (4) din Codul de Procedură Penală).

Astfel, CEDO în jurisprudența sa a reiterat că formalitățile procedurale nu trebuie să predomine asupra fondului cauzei/adevărului obiectiv.

Conform art. 251 alin. (2) Cod procedură penală, *încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau după calitatea persoanei, la sesizarea instanţei, la compunerea acesteia şi la publicitatea şedinţei de judecată, la participarea părţilor în cazurile obligatorii, la prezența interpretului, traducătorului, dacă sînt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural.* La fel şi Codul de procedură penală prevede în art. 251 alin. (3) că „*Nulitatea prevăzută în alin.(2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părţi, şi se ia în considerare de instanţă, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei”*.

Spre deosebire de reglementările din Codul contravențional, în Codul de procedură penală legislatorul a decis să diferențieze nulitatea absolută de cea relativă. Astfel, potrivit articolului 251 alin. (2) din Codul de procedură penală, se sancționează cu nulitate absolută actul procedural încheiat cu încălcarea prevederilor legale referitoare la competența *rationae materie* sau *ratione personae*, la sesizarea instanței, la compunerea acesteia şi la publicitatea ședinței de judecată, la participarea părților în cazurile obligatorii, la prezența interpretului ori a traducătorului, dacă sunt obligatorii potrivit legii. În toate celelalte cazuri de încălcare a normelor procesuale penale, nulitatea actului procedural poate fi invocată numai în cazul în care s-a comis o încălcare ce nu poate fi înlăturată decât prin anularea acelui act.

Astfel, scopul de bază a oricărui proces judiciar este aflarea adevărului şi justa soluționare a cauzei, iar încălcarea prevederilor procedurale în procesul de acumulare a probelor poate servi temei pentru ușurarea pedepsei.

Instanța de judecată reține că prin Hotărârea Nr. 32 din 29 noiembrie 2018 Curtea Constituțională a reținut în jurisprudența sa că sistemul de sancționare al statului trebuie să funcționeze de o asemenea manieră încât cei vulnerabili, să fie convinși că sistemul judiciar va reacționa împotriva ilegalităților comise față de ei și nu le va tolera sau nu îi va lăsa pe făptuitori nepedepsiți. Dacă nu s-ar putea stabili o pedeapsă din cauza reglementării deficitare a legii, scopul legii contravenționale nu ar fi atins, fapt care ar alimenta scepticismul public la adresa sistemului judiciar (HCC nr. 28 din 22 noiembrie 2018, § 65). În concluzie, Curtea observă că articolul 445 și textul „și 445" din articolul 461 din Codul contravențional împiedică autoritățile să-și respecte obligațiile procedurale pozitive și sunt contrare articolelor 24 și 28 din Constituție. Astfel, constatarea neconstituționalității prevederilor contestate nu împiedică Parlamentul să diferențieze cazurile de nulitate absolută și de nulitate relativă a procesului-verbal cu privire la contravenție. Totuși, până la introducerea acestor amendamente legislative, judecătorii trebuie să aplice prevederile din Codul de procedură penală și să constate, în fiecare caz particular, dacă lipsa unei mențiuni în procesul-verbal nu poate fi înlăturată decât prin anularea procesului-verbal de constatare a contravenției sau dacă aceasta poate fi acoperită (confirmată) de către instanța de judecată.

7. În aserțiunea dată și din cercetarea actului menționat, instanța constată că agentul constatator a respectat prevederile art. 443 alin. (1) lit. a)-h) din Codul contravențional şi a inserat data (ziua, luna, anul), ora şi locul încheierii, calitatea, numele şi prenumele agentului constatator, denumirea autorității pe care o reprezintă; numele, prenumele, domiciliul, ocupația persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, datele din buletinul ei de identitate sau, după caz, din alt act care stabilește identitatea persoanei, fapta contravențională, locul şi timpul săvârșirii ei, circumstanțele cauzei care au importanță pentru stabilirea faptelor şi consecințelor lor juridice, evaluarea eventualelor pagube cauzate de contravenție; încadrarea juridică a faptei, norma materială contravențională şi indiciile calificative ale elementelor constitutive ale contravenției; mențiunea prin semnătură despre aducerea la cunoștința persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional a drepturilor şi obligațiilor lor prevăzute la art.384 şi 387, obiecțiile şi probele pe care persoana în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional le aduce în apărarea sa, precum şi informații despre instituția bancară şi despre modul de plată a amenzii, iar decizia de sancționare este stipulată clar şi descifrabil.

Totodată, agentul constatator a descris în conținutul actului fapta contravențională, formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de

circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite, astfel nu pot fi reținute obiecții privind descrierea faptei.

Subsecvent, instanța de recurs reține că, procesul-verbal de constatare şi sancționare a contravenției este un act administrativ cu caracter individual şi se va bucura de prezumția de veridicitate aplicabilă actelor administrative, în măsura în care a fost întocmit legal. După cum rezultă din analiza de mai sus, procesul verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispozițiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situația de fapt beneficiază de prezumția de veridicitate, prezumție simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

La fel, a fost descrisă modalitatea executării sancțiunii cu amendă şi garanțiile legale stipulate la alin. (11) al art. 443 din același cod şi anume despre dreptul de a plăti jumătate din amendă dacă amenda este plătită în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a deciziei de aplicare a sancțiunii contravenționale, după cum reiese din art. 34 alin. (3), despre care a fost informat petiționarul în contextul prezentării drepturilor şi obligațiilor sale.

Respectiv, instanța de recurs menționează că, procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența petiționarului Cîrlan Vasile, fiindu-i aduse la cunoștință drepturile și obligațiile lui prevăzute de art. 34, 378, 384, 387 și 448 din Codul contravențional, precum și decizia agentului constatator, fapt confirmat prin semnătura acestuia aplicată în procesul verbal cu privire la contravenție la fiecare rubrică corespunzătoare.

Verificând legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** prin prisma art.443 și 445 Cod contravențional, instanța de recurs notează că actul contestat de Cîrlan Vasile corespunde rigorilor impuse de norma art. 443 Cod contravențional.

În aceste condiții, Colegiul conchide că a fost respectat și prevederile art. 443 alin. (1) lit. g) din Codul contravențional, prin care făptuitorului i-a fost asigurat dreptul de a obiecta și de a prezenta probe în apărarea sa, însă petiționarul în rubrica „obiecțiile persoanei în a cărei privință s-a întocmit proces-verbal”, nu a înaintat careva obiecții la acest aspect, ci doar cu referire la inexistența faptei incriminate, inserate şi la depunerea contestației în privința deciziei de sancționare, fără a releva alte aspecte ale încălcării drepturilor sale la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție.

La fel, din analiza actului contestat, instanța observă că făptuitorul/petiționarul nu a solicitat să fie asistat de apărător sau să-i fie asigurată asistența unui interpret/traducător.

În această ordine de idei, din punct de vedere al legalității procesului verbal cu privire la contravenție, instanța de recurs constată că acesta a fost încheiat cu respectarea dispozițiilor legale incidente și cuprinde toate mențiunile obligatorii prevăzute de art. 443 din Codul contravențional, neexistând cazuri de nulitate absolută

ce ar putea fi invocate din oficiu şi în consecință, Colegiul constată că forța probantă a actului atacat nu a fost înlăturată, el bucurându-se în continuare de prezumția de legalitate și temeinicie instituită de lege în favoarea sa.

8. Conform art. 442 alin.(1) Cod contravențional *procesul-verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul-verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezență făptuitorului sau în absența lui.*

Potrivit prevederilor 440 Cod contravențional, *constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existența contravenției, deciziei privind examinarea contravenției în temeiul constatării agentului constatator sau procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcționarului abilitat să examineze cauza contravențională, din cadrul autorității din care face parte agentul constatator, în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.*

Astfel fapta reținută de către agentul constatator prin procesul-verbal cu privire la contravenție contestat, întrunește elementele constitutive ale acestei contravenții, iar toate argumentele la care a făcut trimitere făptuitorul nu determină nulitatea procesului-verbal cu privire la contravenție și încetarea procesului contravențional, atâta timp cât temeiurile invocate de către făptuitor nu s-au adeverit. Or, se reține că aceasta a fost confirmată în calitate de probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional procesul verbal cu privire la contravenție cu seria şi nr *****, prin care se descrie fapta contravenientului, modul comiterii, agentul constatator, data şi locul comiterii faptei, data şi locul întocmirii actului contestat, precum şi sancțiunea aplicată în cuantumul minim de 27 unități convenționale, din care denotă comiterea faptei la ora 13 şi 09 min., la un interval relativ scurt de timp până la momentul constatării faptei, care impune credibilitate versiunii depistării flagrante a contravenției de către agentul constatator Vidmidi Artion (f.d.16).

În aceste condiții, instanța de recurs relevă că din procesul verbal cu privire la contravenție, se atestă poziția certă descrisă în detaliu de agentul constatator, fiind depistată nemijlocit de ultimul, potrivit căreia fapta a avut loc în *****, pe un drum public în timpul conducerii mijlocului de transport. *A contrario*, Colegiul nu acceptă alegațiile recurentului că angajatul poliției nu putea observa încălcarea, or indiscutabil faptul dat poate fi observat la apropierea de conducătorul auto, în contextul stopării sau în timpul circulației anterioare, iar în acest sens califică obiecțiile sale drept o modalitate de apărare în scopul exonerării sale de la răspunderea contravențională.

La caz, instanța de recurs reține că, Cîrlan Vasile la data de 21.10.2022, la ora 13:09 min., a condus automobilul de model „*****” cu n/î***** în *****, bd. Dacia 44, fără a avea centura de siguranță cuplată și a staționat în loc interzis prin ce a creat impedimente la circulația transportului public.

Verificând temeinicia motivelor contestației, apreciind în ansamblu probele cercetate și anume: procesul – verbal cu privire la contravenție din 21.10.2022 care atestă circumstanțele comiterii contravenției, (f. d. 16); planșă fotografică din care rezultă faptul că, Cîrlan Vasile a condus automobilul de model „*****” cu n/î***** în *****, bd. Dacia 44, fără a avea centura de siguranță cuplată și a staționat în loc interzis prin ce a creat impedimente la circulația transportului public (f. d. 17-18); proces-verbal de ridicare a obiectelor și documentelor din 21.10.2022, conform căruia a fost ridicat un CD care conține 4 înregistrări video (f. d. 19); ordonanță de ridicare din 21.10.2022 (f. d. 20); CD cu înregistrări video (f. d. 21); raportul șefului SP-7 IP Botanica, inspector Artiom Vidmidi din 21.10.2022, potrivit căruia aduce la cunoștință că, la 21.10.2022, a fost implicat la menținerea ordinii publice pe parcursul deplasării delegației pe teritoriul administrativ deservit de IP Botanica cu automobilul de serviciu MAI-1054, unde pe bd. Dacia 44, *****, a depistat că, microbuzul de model „*****” cu nr/î *****, staționat pe partea carosabilă blocând trecerea transportului public, la observațiile făcute conducătorul a comunicat că are nevoie pe adresa dată și dacă v-a parca mai departe îi va fi greu să se deplaseze, solicitându-i să-i dea pace, automobilul era cu motorul pornit și conducătorul nu avea cuplată centura de siguranță. Imediat s-a apropiat, s-a legitimat și i-a solicitat să prezinte permisul de conducere și actele pe mijlocul de transport, la care s-a mai apropiat o persoană străină care i-a făcut observație că este staționat neregulamentar și blochează trecerea, la fel solicitându-i să execute indicația agentului. După îndepărtarea persoanei conducătorul mijlocului de transport de model „*****” a încercat să plece de la fața locului fără a prezenta actele, însă nu i-a reușit, ultimul s-a stabilit a fi Cîrlan Vasile, a. n. *****, domiciliat în *****, com. ***** Sf. Țării 58, care a refuzat să ofere careva declarații în scris sau să semneze careva acte, comunicând că nu este de acord cu procesul-verbal, totodată i-a fost adus la cunoștință drepturile și obligațiile, fapt confirmat prin înregistrările video anexate și semnătură.

Analizând circumstanțele cazului, materialele acumulate și declarațiile persoanelor implicate în acest caz, se constată că în acțiunile lui Cîrlan Vasile sânt semnele contravenției prevăzute art. 235 alin. (l) și 238 alin. (2) (încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță și staționare neregulamentară), în privința acestuia a fost întocmit procesul-verbal cu privire la contravenție nr. *****, fiindu-i aplicată sancțiune amendă (f. d. 22), astfel instanța conchide că în acțiunile făptuitorului există faptul contravențiilor prevăzut de art. art. 235 alin. (1), 238 alin. (2) Cod contravențional, sancțiunea aplicată făptuitorului corespunzând cerințelor legale.

Respectiv, Colegiul alăturat instanței de judecată statuează în afara oricăror dubii, că într-adevăr fapta incriminată a avut loc, adică mijlocul de transport nominalizat, a fost condus la data indicată şi pe porțiunea de drum indicată și anume de către petiționar, iar ultima cu vinovăție, chiar dacă ultima nu recunoaște vinovăția, nu avea cuplată centura de siguranță în acest caz.

9. Din lecturarea textului hotărârii adoptate și pronunțate în cauza contravențională în privința lui Cîrlan Vasile de comitere a contravenției prevăzute de art. art. 235 alin.(1) , art. 238 alin. (2) Cod Contravențional, nu se reliefează împrejurarea că prima instanță a adus atingere art. 6 CEDO, prin prisma motivării hotărârii judecătorești, or hotărârea cuprinde, circumstanțele constatate, probele pe care se întemeiază concluzia, norma contravențională în baza căreia este adoptată soluția, fiind dată în conformitate cu prevederile articolului 462 Cod Contravențional.

Instanța de fond a dat o apreciere corectă probelor și a ținut cont de cerințele art. 457-458 Cod Contravențional care prevăd examinarea contravenției sub toate aspectele, complet și obiectiv, clarificând circumstanțele ce au importanță pentru soluționarea justă a cauzei.

Instanța de fond corect a conchis că actele contravenționale întocmite în privința lui Cîrlan Vasile sunt legale și învinuirea adusă este întemeiată, fiind confirmată prin probe, pertinente, concludente, admisibile și utile procesului de stabilire a adevărului.

Referitor la argumentele petiționarului precum că, nu ar fi încălcat Regulamentul Circulației Rutiere şi multe alte afirmații la capitolul nevinovăției acesteia în comiterea contravenției prevăzute la art. art. 235 alin.(1) , art. 238 alin. (2) din Codul contravențional, instanța de recurs apreciază critic aceste argumente din cererea de recurs formulată, au un caracter formal şi contrare fiind bazei faptice, or, actele întocmite de către agentul constatator se constată a fi legale în fond şi care nu pot fi anulate pe motive formale.

Respectiv, cu privire la starea de fapt fixată de agentul constatator în procesul - verbal de contravenție și în corespundere cu art. 425 alin. (2), (3), (4), (5) al Codului contravențional, instanța de judecată legal a reținut faptul că aceasta a fost confirmată prin probe pertinente, concludente și utile cazului contravențional.

Pe lângă această, Colegiul Penal apreciază că, în măsura în care procesul - verbal cu privire la contravenție seria/nr. ***** nu este afectat de vicii de legalitate, valoarea sa probatorie nu trebuie exclusă. Mai mult ca atât, la examinarea cauzei, instanța nu a stabilit că datele înserate de agentul constatator în actul atacat au fost obținute prin ilegalitățile, metodele sau încălcările enumerate expres în art. 425 alin. (6) al Codului contravențional. Astfel, probele apreciate fiecare în parte și pe toate în ansamblul lor, coroborează între ele, se completeze unele pe altele, nu trezesc nici o îndoială și dovedesc cert comiterea contravenției imputate.

10. Din probele administrate în cauză și reținute supra, instanța a stabilit cu certitudine că, acțiunile lui Cîrlan Vasile au fost corect calificate în baza art. art. 235 alin.(1) , art. 238 alin. (2) Cod Contravențional, conform semnelor calificative: încălcarea regulilor de folosire a centurii de siguranță și staționarea sau parcarea în locuri interzise.

În acest sens, este de remarcat faptul că, în vederea calificării corecte reținute de agentul constatator, în drept, instanța de recurs argumentează prin faptul că potrivit pct. 11 lit. b) al Regulamentului circulației rutiere, aprobat prin Hotărârea Guvernului

Republicii Moldova nr. 357 din 13 mai 2009, menționat în procesul verbal cu privire la contravenție, conducătorul auto este obligat în timpul deplasării să poarte centura de siguranță şi să se asigure că şi pasagerii au cuplat centurile, dacă autovehiculul este echipat cu acestea, fiind exceptați de la obligația menționată conducătorii care execută manevra de mers cu spatele, instructorii auto în timpul instruirii cursanților, persoanele care dețin certificat de scutire pe motiv medical grav, eliberat de autoritatea competentă sau în localități, conducătorii vehiculelor cu regim prioritar de circulație în timpul executării unei misiuni urgente de serviciu.

La fel, Colegiul mai explică că potrivit art. 54 alin. (2) din Constituție, exercițiul drepturilor şi libertăților nu poate fi supus altor restrângeri decât celor prevăzute de lege, care corespund normelor unanim recunoscute ale dreptului internațional şi sânt necesare în interesele securității naționale, integrității teritoriale, bunăstării economice a țării, ordinii publice, în scopul prevenirii tulburărilor în masă şi infracțiunilor, protejării drepturilor, libertăților şi demnității altor persoane, împiedicării divulgării informațiilor confidențiale sau garantării autorității şi imparțialității justiției.

Astfel, inclusiv în speță, Colegiul reține că instanța de judecată a apreciat corectitudinea constatării faptei şi necesitatea sancționării făptuitorului prin analiza mijloacelor de protejare a interesului public în cauză şi respectiv prin asigurarea unor măsuri care să nu implice vreo limitare a drepturilor omului ori ca limitarea necesară să fie cât mai redusă, constatând că contravenienta nu a fost restrâns în anumite drepturi şi libertăți.

Poziția lui Cîrlan Vasile expusă în cererea de recurs instanța de recurs o apreciază critic, și ca o încercare de a se eschiva de răspundere, or probele administrate de agentul constatator demonstrează incontestabil săvârșirea faptei contravenționale reținute în sarcina lui Cîrlan Vasile prin procesul verbal de contravenție, nefiind răsturnată prezumția de validitate și temeinicie de care beneficiază acest act.

Mai mult, potrivit principiului *actori incumbit probatio*, cel ce face o afirmație în fața judecății trebuie să o și dovedească. Astfel, lui Cîrlan Vasile îi revenea sarcina probei sub aspectul dovedirii faptului că, avea centura de siguranță cuplată și că nu staționa în locuri interzise.

De asemenea, Colegiul apreciază ca neîntemeiate criticile lui Cîrlan Vasile referitor la mărimea sancțiunii aplicate, or de către agentul constatator a fost asigurată şi proporționalitatea dintre mijloacele utilizate – cuantumul amenzii aplicate, și scopul urmărit – prevenirea unui pericol public din care pot rezulta alte consecințe grave orientate împotriva altor participanți la trafic, având în vedere că făptuitorului i-a fost stabilită o sancțiune pecuniară într-un cuantum mediu aplicabil, adică de 27 unități convenționale, iar ca urmare, sancționarea făptuitorului/petiționarului nu s-a făcut în scop abuziv, ci doar reieșind din faptul că agentul constatator a recunoscut-o vinovată pe aceasta de săvârșirea faptelor, astfel cum au fost descrise în procesul verbal de contravenție.

Referitor la afirmația părții apărării precum că contravenientului i s-a aplicat o pedeapsă neconformă legii în vederea omiterii aplicării pedepsei complementare și anume aplicarea punctelor de penalizare, instanța de recurs menționează că pedeapsa stabilită de către agentul constatator a fost aplicată la intima convingere a agentului în urma examinării cumulativ a tuturor probelor și circumstanțelor. Raportând circumstanțele de fapt stabilite în cadrul examinării cauzei la normele de drept aplicabile cazului, Colegiul penal găsește întemeiate concluziile agentului constatator aferent vinovăției contravenientului Cîrlan Vasile, în comiterea încălcării regulilor circulației rutiere, or procesul contravențional vizat au fost administrate suficiente probe, verificate sub aspectul pertinenței, concludenții, utilității și veridicității fiecăreia, iar în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor, care în raport cu circumstanțele cauzei dovedesc vinovăția contravenientului, iar argumentele contravenientului agentul constatator era obligat de a solicita un act de identitate, nu și-au găsit confirmare, având în vedere faptul că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit conform rigorilor stabilite de art. 443 Cod contravențional.

11. În această ordine de idei, instanța de recurs conchide că, agentul constatator a făcut dovadă stării de fapt prin înscrisurile depuse la dosar și apreciate de instanța de judecată, încheierea procesului - verbal fiind temeinică.

Sub acest aspect, Colegiul Penal conchide că, față de probele administrate în cauză, prezumția de legalitate a actului administrativ, din care decurge prezumția de autenticitate și prezumția de veridicitate nu au fost răsturnate în cazul de față, în condițiile în care săvârșirea faptei contravenționale a fost constată pe baza constatărilor personale a agentului constatator și a probelor acumulate, iar recurentului Cîrlan Vasile i-a fost dată posibilitatea de a face dovada contrarie celor consemnate în procesul-verbal, însă nu a reușit să răstoarne prezumția de legalitate, valabilitate și autenticitate de care se bucură actele contestate.

Astfel, instanța relevă că, agentul constatator la examinarea cauzei a calificat împrejurările cauzei obiectiv și a adoptat decizia de sancționare a lui Cîrlan Vasile în baza unor probe pertinente și concludente, cauza a fost examinată complet, fiind stabilit cert faptul că în acțiunile lui Cîrlan Vasile sunt prezente elementele contravențiilor prevăzute de art. 235 alin. (l) și 238 alin. (2) Cod contravențional.

În asemenea împrejurări, instanța reține că, făptuitorul face trimitere doar la circumstanțe generale care în opinia sa ar conduce la încetarea procesului contravențional, însă, referitor la nemijlocita faptă săvârșită, ultimul nu relevă vreo situație, deși prevederile Regulamentului Circulației Rutiere sunt aplicabile și necesită de respectat absolut de către toți participanții la trafic rutier.

Așadar, Colegiul penal constată că recursul este nefondat și că instanța de fond a pronunțat o hotărâre legală, întemeiată și motivată, temei pentru care instanța de recurs reia motivele jurisdicției de primă instanță (hotărârea CtEDO *Garcia Ruis versus Spania*).

Din considerentele menționate şi având în vedere faptul că, prima instanță a dat o apreciere corectă probelor administrate şi a adoptat o hotărâre întemeiată, iar cererea de recurs este neîntemeiată, Colegiul ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de către avocatul Gortolomei Viorel în interesele persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Cîrlan Vasile şi a menține hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-7421/2022 din 16 august 2023 neexistând temeiuri de casare.

12. Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 473 alin. (1) lit. c) din Codul Contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău, în numele Legii,-

D E C I D E:

Respinge ca nefondat recursul declarat de avocatul Gortolomei Viorel în interesele persoanei în a cărei privință a fost intentat proces contravențional, Cîrlan Vasile, și menține fără modificări hotărârea Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani nr. 5r-7421/2022 din 16 august 2023.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței,
judecător Spoială Alexandru

judecător Băbălău Denis

judecător Gîrbu Silvia